

Jak przygotować się do matury z języka polskiego

Podczas trzeciego spotkania w ramach Kursu Matura rozmawialiśmy o tym, w jaki sposób przygotować się do **matury z języka polskiego**. Nasza ekspertka – **Aneta Korycińska**, znana również jako Baba od polskiego – przedstawiła strategie, które pomogą ci mądrze rozplanować naukę oraz w efektywny sposób przyswoić potrzebną wiedzę. Dzięki **10 kluczowym zagadnieniom** wraz z dobrymi praktykami matura przestanie być aż tak przerażająca, a nauka pójdzie ci znacznie sprawniej.

1. Od czego zacząć? Najważniejszy jest plan!

Nie czekaj ze stworzeniem planu nauki do ostatniej chwili. Dobry plan odciąży cię oraz twój mózg. **Posegreguj materiał** i odpowiednio **dawkuj wiedzę**. Dzięki temu zminimalizujesz stres przedmaturalny, a powtórka stanie się przyjemniejsza i bardziej efektywna. Podstawą jest **myślenie strategiczne** oraz wiedza dotycząca tego, jakie są **kryteria oceny na egzaminie**.

2. Jak przyswoić wszystkie lektury? Skup się na problematyce!

Znajomość lektur oczywiście jest ważna, ale nie „od deski do deski”. Ważniejsza niż dokładna fabuła jest **problematyka**. Najprościej mówiąc, musisz rozumieć, o co chodzi w danym utworze. Nie potrzebujesz wiedzieć **wszystkiego o każdym**

bohaterze. Liczy się **wiedza ogólna** oraz **odpowiednia strategia**. Dlatego w trakcie przygotowań **przestudiuj pulę pytań jawnych**.

3. Czy jest jakaś strategia na pisanie wypracowań? Ćwiczenia i jeszcze raz ćwiczenia!

Tego nie nauczysz się na szybko, tuż przed maturą. Najlepszym rozwiązaniem jest ciągle szlifowanie tej umiejętności. Przykładowe wypracowania znajdziesz na stronie **CKE**.

Sposobem, który może ci pomóc, jest **strategia pisania rozprawki przy pomocy tabelki**, czyli naszkicowanie planu. Zaczynaj od krótkiego **wprowadzenia do tematu**, a następnie **sformułuj tezę**, lekko parafrazując polecenie. Bardzo dobrze jest też **wpleść kontekst** już na samym początku. Następnie **wypisz argumenty**, myśląc też o lekturach, które przywołasz, oraz pozostałych **kontekstach**. Na samym końcu nie może oczywiście zabraknąć krótkiego **podsumowania**, odwołującego się do tezy oraz przedstawionych racji.

Dobrą praktyką na etapie przygotowań i pisania wypracowań w domu jest **przeczytanie pracy na głos**. Dzięki temu szybciej „wyłapiesz” błędy składniowe.

4. Jaki styl pisania zastosować w rozprawce? Naukowy, ale jednocześnie zrozumiały dla przeciętnego odbiorcy

Pisząc rozprawkę podczas egzaminu maturalnego, pamiętaj, że bardzo ważne jest stosowanie **precyzyjnego słownictwa i terminów naukowych**. Zamiast słów „książka” bądź „utwór”, podaj **konkretny gatunek literacki**.

Dodatkowo spróbuj zbliżyć się do **stylu naukowego**. Popularne sformułowanie „moim zdaniem”, zastąp **czasownikami nieosobowymi** typu: „należy”, „warto”, „można”. Brzmi to zdecydowanie lepiej!

W rozprawce istotne jest także **użycie czterech typów zdań składowych**. Pamiętaj jednak, aby odnaleźć w tym wszystkim złoty środek. Dlatego też wypracowanie z ogromną liczbą zdań wielokrotnie złożonych i skomplikowanym słownictwem nie będzie dobrą opcją. Mimo stylu naukowego tekst powinien być **przystępny w odbiorze**.

5. Od jakiej epoki zacząć powtórkę i jak się do tego zabrać? Zadbaj o chronologię!

Powtarzając epoki, **zaczynij od samego początku**, czyli od mitologii. Jest to niezwykle istotne, ponieważ musisz wiedzieć, co z czego wynika. Sprawdź, jakie konkretnie **lektury** oraz **ważne hasła** funkcjonowały w danej epoce.

Aby jeszcze bardziej uzupełnić wiedzę, spójrz na **pytania jawne** dotyczące konkretnego okresu. Wykonuj przy tym **ręczne notatki**, które doskonale usystematyzują wiedzę i będą źródłem kluczowych informacji.

Dodatkowo rozwiążuj **testy historycznoliterackie** nawiązujące do konkretnej epoki, które znajdziesz m.in. na stronie **CKE**.

6. Czym jest kontekst i jak formułować argumenty?

Postaw na to, co dobrze znasz!

Argumenty są kluczową częścią pracy, dlatego też muszą być opisane funkcjonalnie. Czasem lepiej dać ich mniej, ale dokładniej opisać. Każdy argument

powinien być inny, a jeden z nich musi **odwoływać się do lektury obowiązkowej**. Tezę postaw tak, aby być w stanie ją udowodnić przy pomocy tekstów, które dobrze znasz. Unikaj „lania wody” i **skup się na konkretach**.

Bardzo ważna jest również **hierarchia argumentów**. Dlatego też przed każdym z nich dodaj chociaż **jedno zdanie wprowadzające**, dzięki któremu uwypuklisz nawiązanie do poprzedniego.

Jeśli chodzi o **kontekst**, jest on **wzbogaceniem i pogłębieniem argumentacji**. Kontekstem może być tak naprawdę wszystko, od **filmu**, poprzez **książki, teksty piosenek**, aż po **wiedzę historycznoliteracką i kwestie społeczne**.

7. Jakie pomoce naukowe warto wykorzystać? Strona CKE oraz wydawnictwa pedagogiczne

Strona Centralnej Komisji Edukacyjnej jest kopalnią wiedzy. Znajdziesz tam wiele przydatnych materiałów, które będą pomocne w trakcie przygotowań. Warto przejrzeć **arkusze egzaminacyjne** oraz **przykładowe wypracowania**, a także **zasady oceniania i materiały dodatkowe**.

Oprócz tego ćwicz przygotowywanie **notatki syntetyzującej**. Jest to dość podchwytliwe zadanie, które wielu osobom przysparza problemy. Czytając oba teksty, przy każdym akapicie notuj najważniejsze informacje. Taka strategia pomoże ci wyodrębnić to, co kluczowe i poprawnie rozwiązać zadanie.

Poza materiałami na stronie CKE skorzystaj również z ofert **Wydawnictwa Stentor** oraz **Gdańskiego Wydawnictwa Oświatowego**. Pamiętaj jednak, że **arkusze przygotowane przez CKE są najważniejsze**. Właśnie taki kształt będzie miał twój egzamin.

8. Jak unikać błędów rzeczowych i kardynalnych? Postaw na „pewniaki”!

Najważniejsza zasada – **pisz tylko o tym, co do czego masz pewność**. Jeśli wiesz, że nie znasz zbyt dobrze danego tekstu, dla własnego bezpieczeństwa lepiej go odpuść. Zamiast tego skup się na utworach, które masz znacznie lepiej opanowane i popisz się swoją wiedzą.

Zwróć uwagę, że **błędy kardynalne dotyczą jedynie lektur obowiązkowych, w całości**. Dlatego też dobrym rozwiązaniem będzie wybór utworu we fragmentach.

Dodatkowo, powtarzając każdą epokę wraz z lekturami, stwórz listę pojęć, które nieustannie ci się mylą. W lepszym zapamiętaniu niektórych zagadnień lub motywów pomogą ci też **mnemotechniki**.

9. Czy istnieje lektura uniwersalna, którą można wykorzystać w wielu zadaniach? TAK, a nawet kilka!

Jeden z uniwersalnych utworów, który naładowany jest motywami literackimi, to **„Lalka”**. Jeśli zaznajomisz się świetnie z tą lekturą, możesz mieć pewność, że zawsze sobie poradzisz. Kolejną książką, z którą warto zaprzyjaźnić się nieco bliżej, jest **„Inny świat”**, a w szczególności rozdział pt. **„Ręka w ogniu”**.

Oczywiście nie może też zabraknąć **trzeciej części „Dziadów”**. Najbardziej kluczowymi fragmentami są: **„Pieśń zemsty”**, **„Wielka Improwizacja”**, a także **„Widzenie ks. Piotra”**.

Jeszcze inny przykład to wiersz pt. **„Ocalony”** autorstwa **Tadeusza Różewicza**. Ten utwór poetycki będzie pasować do wielu tekstów dotyczących literatury wojennej.

10. Wypracowanie: podstawa vs. rozszerzenie – jakie są różnice? Pogłębiona analiza danego zjawiska

Założenie oraz konstrukcja pisania rozprawki są takie same zarówno na poziomie podstawowym, jak i rozszerzonym. Znaczącą różnicę stanowi jednak **temat pracy**. W przypadku rozszerzenia jest on bardziej rozbudowany i skupia się na **szukaniu przyczyny danego zjawiska**, np. jak łączyć fantastykę z konwencją realistyczną.

Na stronie CKE znajdziesz **tabelę z kluczowymi terminami i pojęciami** z zakresu kształcenia literackiego i kulturowego. Warto opracować te zagadnienia, ponieważ mogą być one wykorzystane jako temat wypracowania na rozszerzeniu. Dodatkowo, za każdym razem, kiedy powołujesz się na jakiś przykład w rozprawce, musisz krótko opisać **problematykę dzieła**.

Jeśli masz jakieś pytania lub wątpliwości, odezwij się do nas:

matura@swps.edu.pl

